

PREMYSLENE, JASNE A SPOLOČNE OD ZAČIATKU

V ŠKOLSKOM ROKU 2020/21

NASTAVENIE ORGANIZAČNEJ A EDUKAČNEJ KULTÚRY V ŠKOLE

Inšpiračný manuál, „pravidlá hry“, pre začiatok školského roka 2020/21 pre zriaďovateľov a riaditeľov základných a stredných škôl - ako realizovať rozhodnutie ministra školstva zabezpečiť „samoštúdium“ žiakov počas prerušenej dochádzky žiakov do škôl (materiál v stave priebežného tvorenia a dopĺňania).

v. 31.8.2020

ÚVOD:

Cieľom ponúkaného materiálu je inšpirovať personál škôl a všetkých spolupracujúcich aktérov, aby dokázali organicky zosúladiť všetky aspekty školy do **vitálneho edukačného ekosystému**. Manuály a dokumenty, ktoré v súčasnosti prichádzajú na školy z Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR upravujú organizáciu a podmienky výchovy a vzdelávania v daných zariadeniach pre začínajúci školský rok a riešia primárne otázky zabezpečenia ochrany zdravia detí a personálu škôl. V časovej tiesni potrebujeme zoznamy rýchlych riešení naliehavých problémov a súbor nástrojov podľa možnosti automatických opráv. Tieto manuály sa týkajú technickej stránky a núdzového zabezpečenia školy.

Opravdivá škola je však živý organizmus či presnejšie zložitý sociálno-technologický ekosystém. Ľudia v nej bez ohľadu nato či sú to učitelia alebo žiaci môžu rásť a prinášať plody, alebo schnúť a odumierať či vyhoriieť. Na nasledujúcich stranách ponúkame základné prvky vytvárania školy ako živého organizmu, ktorého plodnosť či úrodnosť neklesne ani v čase prerušenej dochádzky do školy. Všetky prvky školy vrátane práve prichádzajúcich organizačných usmernení však treba **zosúladiť do jedného organického celku** fungujúcej školy. Ak sa to podarí, učitelia i žiaci využijú súčasnú bezprecedentnú situáciu pandémie na rozvoj nových kvalít odbornosti a prepojenia školy so životom.

V odbornej učebni jednej z elitných škôl na Slovensku som asi pred dvoma rokmi našiel pod tabuľou rásť zo škáry na podlahe asi 30 cm byľ trávy. Pre mňa nepochopiteľne unikla pozornosti vyučovaním zaujatých učiteľov, žiakov i čistiacemu personálu školy. Alebo tam túto zelenú byľ zámerne pestovali? Aj v nás je energia, ktorá sa prebýja k životu. Netreba sa preto báť, že korona náš život, keď ho do seba v školách dôsledne vpustíme, zastaví. Tí, čo sa radi stretajú, lebo sa vzájomne dopĺňajú a obohacujú, si budú hľadať cestu k sebe cez online platformy aj v prípade očakávaných či neočakávaných prerušených dochádzok v školách. Určite sa to podarí tým, ktorí budú hľadať spôsoby ako sa môžu stať obohatením v živote druhého.

ADRESÁTI MATERIÁLU: AKTÉRI HĽADAJÚCI RIEŠENIA V ŠKOLÁCH V SÚVISE S PANDÉMIOU

- Zriaďovatelia základných a stredných škôl
- Riaditelia základných a stredných škôl
- Organizácie ministerstva školstva
- Rodičia
- Žiaci
- Široká verejnosť
- Poskytovatelia služieb školám
- ...

NAŠE ZDROJE: PRISPIEVATELIA PODPORNÝCH SLUŽIEB

- Stála konferencia aktérov vo vzdelávaní
- Fórum proaktívnych škôl
- Školský network
- Štátny pedagogický ústav
- Tvorcovia riešení v školách
- Zmobilizovaní aktéri v školách
- Neziskové organizácie u nás i v zahraničí
- Koučovia
- Médiá
- ...

- Ako úspešne zaviesť „**samoštúdium**“ alebo presnejšie personalizované učenie sa **žiakov**?
- Ako dobre nastaviť **organizačnú a edukačnú kultúru** na začiatku nového školského roku?
- Ako vytvoriť **pozývajúce a bezpečné učebné prostredia**?
- Ako **využiť a pripraviť exteriéry** na učenie sa?
- **Ktoré postupy** sa úspešným školám počas pandémie osvedčili?
- **Aké zmeny** by sme mali urobiť v našej praxi s deťmi/ žiakmi v škole pri vyučovaní, aby bolo vyučovanie na diaľku čo najľahšie a **čo najprínosnejšie**?
- Ako maximalizovať radosť z práce a **predchádzať vyhoreniu u zamestnancov i detí**?
- **Koho osloviť**, keď potrebujeme pre vyladenie chodu školy podporu?
- Ako zabezpečiť a optimalizovať **spätnú väzbu učiteľom** od detí/ žiakov a rodičov?
- Ako zisťovať **potreby detí a zamestnancov** a ako na ne odpovedať?
- Ako **posilňovať roly** zamestnancov, aby nečakali na všetko od vedenia?
- Ako **zapojiť rodičov** do spolupráce?
- S čím nám môžu pomôcť **organizácie ministerstva školstva (ŠŠI, VÚDPaP...)**?
- Aké **finančné a iné prostriedky** budú mať školy k dispozícii na rozvoj potrebnej organizačnej a edukačnej kultúry? (v objeme napr. 2€ na žiaka – na externé služby pre školy)
- Ktoré školy môžeme osloviť ako **príklady dobrej praxe**?
- Ako získať pre školu dobrého **pedagóga muža**?

NÁŠ SPOLOČNÝ CIEĽ – ŠKOLA AKO FUNGUJÚCI EKOSYSTÉM

Od toho, čo bude v DNA školy závisí všetko ďalšie. Ak porozumieme hodnote toho, do čoho ideme vložiť svoje energie, nič nás v našom úsilí a nasadení nezastaví. Šancu na úspech nám dáva iba **spoločne chápaný a prijímaný cieľ**. Ako jednoduchšie a zrozumiteľnejšie by sme popísali náš cieľ?

Vytvoriť **profesionálnu učiacu sa komunitu**, ktorá umožňuje deťom a mladým ľuďom (prezenčne, ale aj v online prostrediach):

- identifikovať vlastné dary a rozvíjať svoj potenciál,
- preberať stále väčšiu zodpovednosť za ich rozvoj a za svoje vzdelanie,
- chápať svet a dianie v ňom v širších súvislostiach,
- aktívne sa do neho začleňovať spôsobom, ktorý ich bude naplňovať a bude aj pre druhých prínosný.

Otázky:

- *Je pre nás takto formulovaný cieľ jasný, zrozumiteľný a úplný?*
- *Je pre nás motivujúci?*
- *Potrebujeme si tento cieľ nejako upraviť (personalizovať) na vlastné podmienky?*
- *Za akých podmienok je pre nás uskutočniteľný?*
- *Dokážeme a chceme ho prijať ako osobný záväzok a dôsledne ho uskutočňovať?*

Produkt/ artefakt/ činnosť:

- *Aký viditeľný artefakt by nám zrozumiteľne pripomínal tento náš spoločný záväzok? Spoločná fotografia? Plagát s odtlačkami našich rúk?...*

OVERENIE ZÁKLANÝCH ROL V SOCIÁLNO M EKOSYSTÉME ŠKOLY

Ako škola chceme vytvoriť jeden živý celok – sociálny ekosystém. Na dosiahnutí nášho cieľa potrebujeme spolupracovať a v našich činnostiach sa potrebujeme navzájom dopĺňať. Skôr ako budeme opäť vystavení prípadnému prerušeniu dochádzky žiakov do školy, je užitočné overiť si, či rovnako chápeme a prijímame naše **zodpovednosti, úlohy a služby** a sme schopní naplňovať očakávania druhých.

Zriaďovateľ:

1. Hľadať **poskytovateľov nezabezpečených služieb a podpory** pre školy, aby vedeli zvládnuť svoje úlohy: technologickú, manažérsku, edukačnú, didaktickú.

2. Nastaviť **kultúru komunikácie, spolupráce a vzájomného pomáhania si** medzi školami (zdieľaný pracovný priestor, informačný/ pracovný portál/ platforma...).

Vedenie školy:

1. **Zabezpečiť personálnu, organizačnú, komunikačnú, technickú/ technologickú, materiálnu stránku výchovno-vzdelávacích procesov** v škole (v zmysle služby pre pedagógov a ako odpoveď na ich reálne potreby).

2. Nastaviť spoločnú organizačnú a edukačnú kultúru v škole od začiatku školského roka pre funkčné vyučovanie na diaľku **so žiakmi v pozícii hlavných aktérov**, t. j. **vybudovať v škole prostredie preberania zodpovednosti za seba, svoj rozvoj, svoju prácu** (nie príkazmi, ale „otvorením“ školy ako podporného centra pre naplnenie detských snov).

Pedagógovia: Nastaviť a konsolidovať spoločnú **organizačnú a edukačnú kultúru v škole** a v triedach od začiatku školského roka pre funkčné vyučovanie na diaľku **so žiakmi v pozícii hlavných aktérov v spolupráci s rodičmi** (informovať ich o tom, komunikovať s nimi o tom pri výchove a vzdelávaní, spoločne sa prispôsobiť novej situácii).

Deti/ žiaci: **Postupne preberať väčšiu zodpovednosť za vlastný rozvoj a vzdelávanie** (identifikovanie vlastných snov, vytýčenie vlastných cieľov, sebareflexia vlastných postupov, rozvoj vlastných stratégií, sebariadenie, sebahodnotenie, prežívanie učenia sa ako spoločného triedneho i vlastného príbehu...) a **za život a stav spoločnosti**.

Rodičia: Zabezpečovanie podmienok a potrieb detí vo vzťahu k výchove a vzdelávaniu, proaktívne komunikovať so školou, sledovať aktualizovanie informácií/ upozornení, poskytovať spätnú väzbu.

Nepedagogickí zamestnanci: Zabezpečovanie základných služieb pre pedagogický personál a žiakov školy.

Iní aktéri ekosystému školy:

.....
.....
.....

Otázky:

- *Ako chápem svoje zodpovednosti, úlohy a služby v ekosystéme školy? V súlade s uvedenými vyjadreniami alebo inak?*
- *Sú v ekosystéme našej školy zastúpené všetky roly tak, že umožňujú jeho komplexné fungovanie a rozvoj?*
- *Ktoré dôležité roly nie sú zastúpené a ktoré vitálne funkcie zabezpečené?*
- *Aké prekážky potrebujú byť odstránené, resp. aké podmienky musia byť splnené z pohľadu konkrétneho aktéra, aby mohol svoje zodpovednosti, úlohy a služby splniť?*

Produkt/ artefakt/ činnosť:

- Zoznam nezabezpečených požiadaviek na výkon zodpovedností, úloh a služieb jednotlivých aktérov.
- Odovzdanie požiadaviek mimo sféry vplyvu daného aktéra adresátovi s prislúchajúcou zodpovednosťou.

ZÁKLADNÉ PRINCÍPY PROAKTÍVNEHO PÔSOBENIA AKTÉROV V ICH ROLÁCH

Uplatňovaním nasledujúcich princípov chceme dosiahnuť to, aby **zodpovednosť za výsledky pociťovali a prijímali samotní žiaci**. V zdravom učebnom ekosystéme má byť aktívny žiak z vnútornej motivácie a učiteľ mu má vytvoriť v škole (na diaľku) na to kontexty, situácie a podmienky. Užitočné je overiť si, či chápeme základné dva princípy decentralizácie a chceme a môžeme ich uplatňovať v našej práci:

1. **Vytvárať** aktérom na nižšej úrovni riadenia také **podmienky**, aby mohli **sami** hľadať a navrhovať riešenia a preberať zodpovednosť za výsledky činností (t. j. čím menej príkazov a čím viac iniciatív zdola).
2. Až keď riešenie problému presahuje sféru vplyvu osoby na nižšej úrovni riadenia, obracia sa z titulu spoluzodpovednosti za spoločné dobro **s požiadavkou** o riešenie na hierarchicky vyššiu úroveň riadenia (t. j. rozvíjame samostatnosť, rozmyšľanie, odstraňujeme zlovyk pýtať sa na všetko a namiesto odovzdania dôležitej informácie smerom nahor – vedeniu, skritizovať pre nás nepochopiteľné/ neuskutočniteľné rozhodnutia).

Otázky:

- *Čo prinesie do života školy uplatňovanie týchto dvoch princípov? (Čo by mal urobiť zriaďovateľ pre riaditeľov, riaditeľ pre učiteľov, učiteľ pre žiakov – aby mohli prevziať za riešenia problematických vecí zodpovednosť?)*
- *Potrebujeme ešte nejaké iné všeobecné princípy riadiace naše činnosti, aby sme mohli rozvíjať školu ako živý ekosystém?*
- *Ako pomôcť jednotlivým aktérom v škole pochopiť a pozitívne prijať ich rolu a s ňou spojené zodpovednosti?*
- *Za pracovné podmienky ktorých osôb nesiem priamu zodpovednosť? Aké sú ich potreby? Ako môžem na ne odpovedať, aby cítili, že zlepšujem ich podmienky?*

Produkt/ artefakt/ činnosť:

- Individuálne sa snažiť o uplatňovanie týchto princípov a vzájomne si ich pripomínať a sa na ne dobromyseľne upozorňovať.
- V prípade potreby zaviesť do praxe niečo dôležité, proaktívne to sformulujte a predstavte ostatným ako princíp.

HODNOTY, KTORÉ AKTÉROV V ŠKOLE CHARAKTERIZUJÚ A NA KTORÝCH ROZVÍJAME NAŠU ŠKOLU

Našu prax v škole určuje to, čo je pre každého z nás dôležité – inými slovami naše hodnoty. Súbor hodnôt, ktoré sa prejavujú naším správaním, vytvára jeden organický celok vzájomných interakcií – **kultúru školy**. Aj absencia jednej dôležitej hodnoty v živote personálu školy môže významne znehodnotiť plody práce školy. Naopak, vedomie spoločných hodnôt (t. j. dôležitých vecí) je skutočným zdrojom energie, z ktorého ľudia dokážu čerpať a zvládať nové výzvy.

- *Ktoré z nasledujúcich hodnôt by mali charakterizovať našu prax v škole, aby sme sa cítili naplnení a spokojní?*
- *Ktorú z hodnôt by sme mali dať v nasledujúcom týždni do pozornosti, do praxe a do života, lebo jej absencia významne oslabuje efektivitu a znižuje hodnotu našej práce?*
- zdravie a bezpečie, čistota, materiálne zabezpečenie, kultivovanie pracovných a učebných prostredí (interiéry, exteriéry)
- vzájomný rešpekt, starostlivosť o druhých, otvorená komunikácia
- odbornosť a profesionalita, digitálna konektivita
- autentickosť, integrita, jednoznačnosť
- sloboda, zodpovednosť, sebarozvoj, stále zlepšovanie, inovácie, adaptabilita, vyváženosť práce doma a v práci, agilnosť – činorodosť/ akcieschopnosť, zdieľanie informácií
- dôvera, súdržnosť, tímová práca, spolupráca, spravodlivosť, férovosť, transparentné rozhodovanie, zmysel pre kolektív
- medzi-sektorová spolupráca (so spoločným cieľom), strategické miestne/ regionálne spojenectvá, angažovanie sa na úrovni občianskej spoločnosti
- etické správanie, byť prínosom pre druhých, služba, budúce generácie, múdrosť, umenie

Produkt/ artefakt/ činnosť:

- Napíšme si, na ktorých hodnotách jasne stojíme (máme ich v škole) a o dosiahnutie ktorých sa potrebujeme spoločne usilovať (lebo sú podmienkou úspechu).

ODPORÚČANÉ PRIORITY A POSTUPNOSTI PRÁČ Z DOBREJ PRAXE ZO ZAHRANIČIA POČAS PANDÉMIE

Začiatok školského roka býva personál v školách obyčajne „vybúkováný“ z dôvodu „papierovačiek“ – čiže byrokracie – a nie kvôli tomu, aby budoval pozitívne vzťahy a triedne komunity. Keďže fyzická blízkosť personálu i žiakov v školách môže byť zo dňa na deň obmedzená, malo by byť našou prioritou využiť ju tak, aby sa dalo na jej základoch stavať. Ak budú pre nás niektoré z nasledujúcich podnetov dôležité, hľadajme cesty ako ich uskutočniť aj za cenu narušenia stereotypov z predchádzajúcich rokov, v ktorých sme všetko podriadili papierovej agende na úkor žiakov a zosúladenia triednych kolektívov.

1. Týždeň v škole: BUDOVANIE KOMUNITY A KOMUNIKÁCIE

- a) Budovanie triednych komunit.
- b) Získanie nových digitálnych zručností/ kompetencií.
- c) Nastavenie komunikácie s rodičmi, aby bola dôkladná, jednoduchá a pravidelná.
- d) Zabezpečenie tímovej práce učiteľov, aby sa ani jeden z nich necítil vylúčený a sám.

2. – 4. Týždeň v škole: DIZAJN SPOLUPRÁCE A VYUČOVANIA

- a) Iniciovanie spolupráce učiteľov medzi sebou a s odborníkmi.
- b) Využívanie momentov fyzickej prítomnosti spolu so žiakmi v škole na (inter)aktívne učenie.
- c) Zjednodušenie obsahov a zachovávanie pomalšieho tempa v čase vyučovania na diaľku (podľa požiadaviek zo spätnej väzby) v dialógu so ŠPÚ.
- d) Zabezpečenie ľahkej dostupnosti a zrozumiteľnosti inštrukcií a vo viacerých formách.
- e) Uprednostnenie používania spätnej väzby žiakom pred známkovaním.
- f) Uskutočňovanie záverečného (sumatívneho) hodnotenia formou tvorivých činností.

Pozn.: Pripravené s použitím podnetov z dobrej praxe od <https://www.cultofpedagogy.com/9-ways-online-teaching/>.

KOMENTÁRE K JEDNOTLIVÝM PRIORITÁM A POSTUPNOSTIAM PRÁČ

1. Týždeň v škole: BUDOVANIE KOMUNITY A KOMUNIKÁCIE

a) Prvé týždne v škole venujme budovaniu triednych komunit, resp. ich posilneniu (povedomie spoločenstva a pocit spolupatričnosti, aby sme sa radi stretali a vnímali, že naše potreby sú rešpektované); toto je veľmi dôležité, lebo dostredivú energiu (triednu/ skupinovú kohéziu) budeme potrebovať na vytvorenie si nových „mentálnych prostredí“, v ktorých sa budeme so žiakmi učiť pohybovať a pracovať; učenie sa, zdieľanie a tvorba nových znalostí významne závisí od organizačnej kultúry v škole (napr. od toho, či sa učitelia jeden druhého alebo vedenia boja alebo majú voči sebe dôveru; či sa pracuje v radostnej atmosfére alebo je v prostredí školy „dusno“ – deti tieto kvality edukačného prostredia cítia a na ne reagujú otváraním sa alebo naopak uzatváraním sa).

V prípade prechodu na vyučovanie na diaľku budú mať „virtuálne komunity“ (triedy, skupiny) predpoklad pre dobré fungovanie (vzájomné obohacovanie sa) na základe

skúsenosti **reálnej spolupatričnosti žiakov nadobudnutej vopred vo fyzickom prostredí školy alebo prírody. Tieto základy je potrebné položiť na začiatku.**

b) Spolu s predchádzajúcou úlohou získavajme a rozvíjajme digitálne zručnosti a kompetencie (učitelia, žiaci, rodičia).

Pozn.: Odolajme pokušeniu ponoriť sa priamo do učebných osnov od začiatku školského roka. Veci pôjdu hladšie, ak budete venovať prvé týždne budovaniu komunity, aby sa žiaci cítili spojení medzi sebou aj s učiteľmi. Počas tejto doby je potrebné rozvíjať sociálne a emocionálne zručnosti. Žiaci navyše potrebujú prax s akýmikoľvek digitálnymi nástrojmi, ktoré budeme používať.

Podľa používaného nástroja/ platformy (Google Classroom, Microsoft Teams, OneNote a pod.) naučme sa ako treba úlohu žiakom zadať, odoslať, ako ju môžu nájsť, otvoriť, vypracovať, poslať riešenie, aké možnosti budeme mať na spätnú väzbu a pod. Odporúča sa vyučovať sociálne i digitálne zručnosti naraz a nebrať ich oddelene. Skúsme spojiť zdokonaľovanie sa v oboch oblastiach súčasne.

Ďalšími dobrými zdrojmi, ktoré môžu viesť a inšpirovať diskusiu v tejto oblasti, sú napr.:

[Kompetencie CASEL](#)

[Návyky mysle](#)

[Štandardy ISTE](#)

Prekladanie materiálov, ktoré považujeme za skutočne prínosné, si prípadne využitím skupín na sociálnych sieťach môžeme rozdeliť, sprístupňovať ďalším, skvalitňovať a dopĺňať.

c) Súčasne nastavme komunikáciu s rodičmi, aby bola dôkladná, jednoduchá a pravidelná, resp. časovo predvídateľná:

- zvolíme a zverejníme úložisko informácií,
- zvolíme časy zdieľania informácií - odporúča sa týždenná aktualizácia informácií a všetko na jednej platforme,
- nastavme očakávania a hranice pre komunikáciu - určiť a oznámiť rodičom „úradné hodiny“, čas na konzultácie s ohľadom na dodržiavanie pracovného času a na rešpektovanie súkromia, nie systém „24/7“,
- vytvoríme záložný plán pre čas učiteľov mimo práce a technickú podporu - kto to bude robiť,
- zvolíme náhradné spôsoby komunikácie mimo zvolenej hlavnej online platformy, napr. mail, telefón, web...,
- umiestňujme na stránku školy krátke minimálne týždenné najlepšie denné informačné texty/ videá ako robia napr. v škole, s ktorou spolupracujeme [P. K. Yonge DRS v Gainesville](#) na Floride,
- zacvičme menej gramotných rodičov do používania technológií, pripravme pre nich krátke [tutoriály](#)/ návody/ postupy),
- informujme o možnostiach zapožičania technického vybavenia.

Pozn.: Rodičia sa tiež potrebujú prispôbiť tomuto novému spôsobu vyučovania. Keďže sa od nich očakáva, že ich úloha pri podpore vzdelávania svojich detí bude narastať,

potrebujú väčšiu podporu od učiteľov. Skutočne **potrebujeme rodičov, ktorí budú našimi partnermi** v tejto vzdelávajúcej sa komunite a budú živou a prínosnou súčasťou socio-technologického ekosystému školy.

d) Komunitné pedagogické jestvovanie a spojenie garantujeme ako prioritu aj pre učiteľov, aby sa ani jeden z nich necítil vylúčený a sám. Preto:

- si naplánujme pravidelné tímové stretnutia učiteľov aj v prípade vyučovania na diaľku (niektoré školy si počas práce na diaľku s týmto zámerom zavádzajú pravidelne jeden deň v týždni, t. j. vyučovanie na diaľku vtedy neprebíha a investícia sa do skvalitňovania spolupráce sa im určite vráti),
- počas stretnutí myslíme na pohodu učiteľov a ich emocionálne zdravie (v menších skupinách a tímoch je možné poskytnúť lepšiu podporu jednotlivému učiteľovi),
- v prípade nedostatočnej podpory hľadáme vhodného poskytovateľa podpory na inej platforme (Microsoft, Webex...),
- hľadáme inšpirácie napr. - Ako práve v tomto čase poskytovať podporu učiteľom v oblasti ich [emocionálnych potrieb](#).

Pozn.: Učitelia potrebujú v tomto čase navzájom sa spájať viac ako kedykoľvek predtým. Vedenie školy by malo v tomto období budovať pravidelné príležitosti, aby zostalo v kontakte so svojimi kolegami. Ak vedenie o toto nedbá, tieto príležitosti si učitelia môžu vytvoriť sami pre seba (medzi sebou).

2. – 4. Týždeň v škole: DIZAJN VYUČOVANIA

a) Iniciujeme spoluprácu učiteľov medzi sebou a s odborníkmi, prípadne proaktívnymi školami (metodici, psychológovia práce, sociálni pedagógovia, technológovia atď.). Spolupráca je dôležitá pre naplnenie potrieb všetkých detí/ žiakov a uľahčuje:

- optimalizovanie vyučovacích obsahov, metód a materiálov,
- spoluprácu na projektoch,
- rozdelenie úloh, ktoré potrebujú zvládnuť všetci žiaci (napr. zručnosť do používania technológií) medzi učiteľmi na úrovni tímov alebo ročníkov, aby sa práce neduplikovali.

Pozn.: Nová situácia vyučovania na diaľku môže predstavovať vhodnejšie podmienky pre spoluprácu ako keby sme učili klasickým spôsobom, na aký sme boli doposiaľ zvyknutí. Ak vzniká požiadavka na etablovanie nových pozícií pre zabezpečenie vitálnych funkcií v ekosystéme školy, hľadáme zdroje, resp. dožadujeme sa ich, aby mohli byť zabezpečené (vyjasníme si, kto má zabezpečiť tieto služby, resp. kto z nich bude mať ošoh). Systém nemožno zlepšiť tým, že ľudia budú robiť viacej za nezmenenú odmenu.

b) Momenty fyzickej prítomnosti spolu so žiakmi v škole využívajme pre aktívne učenie. Preto:

- vybudujeme povedomie užšej spolupatričnosti medzi členmi malých skupín žiakov (4-členné) pre dlhodobú spoluprácu,
- priame vysvetlenia môžeme dať do krátkych videí alebo textovej formy na individuálne pozeranie alebo čítanie s použitím vložených kontrolných otázok alebo záverečnej spätnej väzby,

- synchronne stretnutia využívajme na interaktívnejšiu prácu s intenzívnejším zapojením žiakov, aby sa chceli prejaviť a cítili, že je to hodné ich času,
- pre malé skupiny je to možné dosiahnuť prácou na konkrétnom materiáli, jeho triedením, jeho usporadúvaním, zdieľaním názorov naň, diskusiou a pod.

Pozn.: Ak máme vopred pripravené online obsahy, žiaci môžu mať k nim prístup v pre nich vhodnom čase (asynchronne). Toto je veľkým prínosom pre žiakov oproti synchronnému vyučovaniu, lebo nemusia mať všetci súčasne prístup k tým istým technológiám/ zariadeniam, spoľahlivému pripojeniu alebo mať flexibilný domáci rozvrh. Je vhodné vytvoriť a zohrať 4-členné skupiny žiakov, ktoré budú spolupracovať počas dlhšieho obdobia. Členovia menších skupín sa rýchlejšie spoznajú a je medzi nimi ľahšie možné vybudovať dôveru.

Odporúčané stratégie pre malé skupiny:

- Skladačka ([jigsaw](#)) – žiaci sú rozdelení do expertných skupín pre každý diel podeleného obsahu, ktorý majú potom naučiť ostatných žiakov
- [Diskusné stratégie](#) prispôbené virtuálnemu prostrediu
- Najosvedčenejšie formy [kooperatívneho učenia](#)
- [Postupy „viditeľného myslenia“](#)
- [Gamestorming a stratégie aktívneho zapojenia](#) z firemného kontextu prispôbené vzdelávaniu, kde žiaci sú v rolách zákazníkov/ zainteresovaných akcionárov.

c) V čase vyučovania na diaľku zjednodušíme obsahy a zachováваме pomalšie tempo.

Vyučovanie na diaľku neumožňuje prebratie veľkých obsahov, preto treba múdro vyberať, preberať len najdôležitejšie veci a postupovať pomalším tempom. Odporúča sa kladenie otázok týkajúcich sa podstaty:

- Čo predstavuje skutočne pomoc pre žiakov? Čo pretrvá - má dlhodobý význam? Čo je podstatné poznanie/ znalosť?
- Ktoré poznanie a zručnosti potrebujú pred postupom do nasledujúceho ročníka?
- Ktoré postupy treba zdôrazniť, lebo sú spoločné pre viaceré oblasti obsahov? Zručnosti ako analyzovanie, zhromažďovanie argumentov, budovanie silnej znalostnej základne cez texty a prejavy možno používať na mnohých predmetoch.
- Ktoré nástroje môžu slúžiť viacerým účelom? Naučiť žiakov používať digitálne aj analógové (nedigitálne) nástroje.

d) Zabezpečme, aby inštrukcie boli ľahko dostupné, zrozumiteľné a vo viacerých formách.

- Inštrukcie k vyučovaniu a jeho obsahu poskytujeme na stálom mieste a v stálom čase (pre žiakov i rodičov).
- Dbajme na zrozumiteľnosť a jasnosť inštrukcií; kontrolujeme ich, resp. požiadajme niektorých rodičov, aby ich skontrolovali z pohľadu adresáta/ užívateľa.
- Ak je to možné, použijeme inštrukcie pre zadanie úlohy formou textu ale aj videa, aby si žiaci mohli vybrať vhodnejší formát.
- Ak učiteľ vyučuje na diaľku ten istý predmet viac skupín alebo tried, môže umožniť online účasť aj tým žiakom, ktorí nepatria štandardne do danej skupiny, ak im to vyhovuje.

e) Uprednostňujeme používanie spätnej väzby žiakom pred známkovaním.

- Ústna alebo písaná spätná väzba umožňuje žiakovi lepšie pochopiť to, čo robí správne a v čom má priestor zlepšovať sa.
- Pri učení na diaľku je potrebné dávať dôraz na formatívnu spätnú väzbu pri práci žiakov na zadaniach a úlohách.
- Väčšina platforiem na učenie (napr. Google Classroom) má vbudované funkcie na **dávanie spätnej väzby žiakom**; odporúča sa používať primárne tieto možnosti.
- Iné nástroje ako OneNote alebo [Floop](#) ponúkajú iné spôsoby spätnej väzby priamo v pracovnom priestore žiaka a môžu byť prínosné napr. pre matematiku.
- Spätná väzba by mala byť častá a konkrétna (pozri napr. [Flash Feedback](#)).
- Zaveďme komfortný spôsob prijímania spätnej väzby od žiakov aj rodičov učiteľom (napr. [Týždenná spätná väzba od žiakov/rodičov učiteľovi](#))

f) Záverečné (sumatívne) hodnotenie zamerajme na tvorivé činnosti.

- Jestvuje veľa možností ako podvádzať, preto tradičné formy overovania vedomostí nie sú spoľahlivé pri škole na diaľku.
- Riešením týchto ťažkostí je dať žiakom za úlohu niečo vytvoriť (video, podcast, digitálne alebo materiálne umelecké dielo, písaný text, komiks a pod.). Pri takýchto zadaniach sa ťažšie podvádza. Ešte dôležitejšie je, že takéto dielo integruje v sebe viac oblastí (poznatkov, zručností...) a stavia na tom, čo sa žiak naučil.
- Pri hodnotení žiackych produktov treba použiť požiadavky učebných cieľov (štandardov, kritérií), ktoré má produkt žiaka. Takejto požiadavke vyhovuje napr. [rubrika s jednou položkou](#).
- Pre pomoc žiakom ohľadom nástrojov, ktoré môžu použiť, poslúži [tento zoznam](#) podľa typu produktu. Jestvujú ďalšie zdroje nápadov.
- Keď si učiteľ pripravuje zadanie pre žiakov, nemal by sa sústrediť na konečný produkt, ale na vyjasnenie si toho, čo chce, aby žiaci ROBILI s daným produktom.
- Technológie zamerať na: zlepšenie pozornosti, zapojenie sa do konverzácie, nájdenie odpovedí na otázky žiakov, objavenie hlbších otázok hodných hľadania odpovedí, uvedomenie si nových možností, riadenie zmeny, podniknutie akcie, byť zásadným prínosom.

PRÍKLADY FACILITOVANÝCH STRETNUTÍ V EDUKAČNÝCH ATELIÉROCH

1. STRETNUTIE: Zhodnotíme fungovanie našej školy od prepuknutia pandémie COVID-19 na SK

Cieľ stretnutia: Vytvoriť priestor aktérom v škole komunikovať s úctou a rešpektovaním každého názoru. (90´)

Facilitátor: odborne spôsobilý lektor/ tréner nenásilnej komunikácie

Téma: *Ako fungovala škola od 16.3.2020, keď ministerka školstva prerušila vyučovanie na školách do 29.3.2020 a potom 30.3.2020 minister školstva prerušil školské vyučovanie do odvolania a riaditeľov škôl poveril zabezpečením (podľa podmienok a možnosti) samoštúdiá žiakov prostredníctvom elektronickej komunikácie s pedagogickými zamestnancami školy (Branislav Gröhling, Bratislava, 26.3.2020; Číslo: 2020/10610:1-A1030)?*

Aktivita: Prezentácie skupín

- *Bolo rozhodnutie ministra školstva uskutočniteľné (zabezpečiť samoštúdium žiakov)?*
- *Ako pochopili/ prevzali/ realizovali svoju úlohu riaditeľia? (T, M, D, E)*
- *Ako pochopili/ prevzali/ realizovali svoju úlohu učiteľia? (T, M, D, E)*
- *Ako pochopili/ prevzali/ realizovali svoju úlohu žiaci? (T, M, D, E)*
- *Ako boli/ boli schopní byť nápomocní zriaďovateľia škôl? (T, M, D, E)*

Technologická stránka delegovaných úloh – zariadenia, konektivita, dáta, dátové úložiská, softvérové vybavenie/ platformy:

Manažérska/ riadiaca stránka delegovaných úloh – komunikačné štruktúry a postupy, informačné kanály/ toky, organizácia prípravy na vzdelávanie na diaľku, rozvrhy, požiadavky na učiteľov:

Edukačná stránka delegovaných úloh:

- Do akej miery boli **učitelia** schopní pochopiť zmenu svojej roly a postaviť do pozície hlavného zodpovedného za vlastné vzdelávanie dieťa/ žiaka/ študenta?
- Do akej miery boli **deti/ žiaci/ študenti** schopní autonómne si počínať v novej situácii a zaujať pozíciu hlavného nositeľa zodpovednosti za vlastné učenie sa sebareflexiou a sebariadením pri vlastnom vzdelávaní – personalizovať si vlastné učenie sa?
- Do akej miery boli **rodičia** informovaní o novom koncepte fungovania vzdelávania a do akej miery mohli byť spoludizajnérmi/ spolutvorcami nového modelu školy alebo aj poskytovateľmi podpory podľa vlastných profesionálnych predpokladov/ zručností?

Didaktická stránka delegovaných úloh – dispozície učiteľov, iniciatíva, schopnosť získať nové zručnosti pre prácu v online prostrediach, podpora pedagógov pri používaní nových komunikačných kanálov a zmene didaktických postupov:

Priorita: Zistíme/ objektivizujeme, v čom spočíva naša hlavná ťažkosť (vo sfére nášho vplyvu) pri výchove a vzdelávaní v novej situácii.

Synergické riešenie – výsledný efekt poskladaný so vzájomne prepojených čiastkových riešení

Akými krokmi chceme spomenuté ťažkosti prekonať a garantovať riešenie:

	Čo zmení/ opraví/ zabezpečí	Kto	Do kedy	
1.				

2. STRETNUTIE: Sformulujme jadro výzvy, ktorej potrebujeme spoločne čeliť

Cieľ stretnutia: Naučiť sa v škole vytvárať náčrt (dizajn) procesu zlepšenia súčasného stavu. (90')

Facilitátor: odborne spôsobilý lektor/ tréner nenásilnej komunikácie a dizajnového myslenia (design thinking)

Téma: Hlavná edukačná otázka novej situácie - Ako postaviť dieťa do pozície hlavného aktéra svojho rozvoja a vzdelávania tak, aby túto pozíciu pochopilo a prevzalo nové roly, ktoré sú s tým spojené a prijalo zodpovednosť za vlastné vzdelávanie?

Aktivita: Pozičná sebareflexia školy (z hľadiska disponovanosti zavádzať/ uskutočňovať personalizované učenie sa detí) s odbornou facilitáciou zo strany spôsobilých aktérov (podklad poster na nasledujúcej dvojstrane k aktuálnosti uskutočniť mentálny posun od direktívnosti k proaktivite):

- *Rozumieme obom metaforám školy?*
- *Kde sa nachádzame medzi dvoma pólmi ako škola na základe našej skúsenosti počas pandémie? (každý účastník napíše anonymne na lístok jedno číslo od -5 do +5, ktorým ohodnotí školu zo svojho pohľadu; body sa potom sčítajú – zvlášť 1. a 2. stupeň – a výsledok sa všetkým oznámi)*
- *Čo vidíme v našej škole? Čo pri tom cítime? Aké naše potreby sa premietajú do našich pocitov? Čo konkrétne od koho očakávame/ žiadame, aby mohli byť naše potreby naplnené?*
- *Vidíme dostatočný prínos z osvojenia si nového pohľadu a nových zručností a sme pripravení podstúpiť riziko a opustiť našu zónu komfortu?*

A) **Stav úplnej neschopnosti:** školu charakterizuje neodbornosť a demoralizácia (nevieme a nie sme schopní reagovať/ vyučovať v novej situácii).

Výsledok: deti nemajú záujem a unikajú pred vyučovaním/ stretnutiami/ úlohami/ zadaniami.

B) **Stav úplného zmobilizovania:** školu charakterizuje posilnenie rol jej aktérov (pedagógov, žiakov, rodičov) umožňujúce zhodnotenie ich potenciálu, pedagógovia sú samostatní a spolupracujú.

Výsledok: deti samostatne a so zaujatím pracujú na úlohách/ projektoch/ zadaniach, ktoré si personalizovali a v prípade potreby dostávajú podporu.

Priorita: Zistíme/ objektivizujeme, ako môžeme súčasný stav odblokovať/ zhodnotiť smerom k riešeniu problému vo sfére nášho vplyvu (umožniť deťom s chuťou prevziať zodpovednosť za svoj rozvoj a vzdelávanie).

Synergické riešenie – výsledný efekt poskladaný so vzájomne prepojených čiastkových riešení

Akými krokmi chceme deťom pomáhať preberať zodpovednosť za svoj život do vlastných rúk:

	Čo zmení/ opraví/ zabezpečí	Kto	Do kedy	
1.				
2.				

PRE KTORÚ CESTU KU KVALITE SA ROZHODNEM/E (JA, ŠKOLA, ZRIAĐOVATEĽ, REGIÓN)?

Stav: Slovensko ako montážna dielňa, mladí vzdorujú prístupom/ systému vzdelávania, odchody do zahraničia, neudržateľnosť školského systému na báze čiastkových riešení bez prepojení...

Problém: v školách nevytvárame **PODMIENKY** na osvojenie si **životných zručností** a **hodnôt...**

Príčina: vzdor vzdelávacieho systému voči svetu, preťaženosť a nepripravenosť pedagógov...

Cesta: ŠTANDARDIZOVANÁ ŠKOLA „PRED KORONOU“ (s prekážkami pre jednotlivca)

Mentálne jadro/ metafora školy: vlak na koľaji - **tá istá cesta pre všetkých**, nevníma potreby

Vedenie: **direktívne** k podriadeným a **submisívne** k nadriadeným (nepohnevať si ich)

Zameranie/ fokus: **vyučovanie – práca učiteľa** (lebo deti sa učia **len vtedy**, keď sú vyučované)

Organizačná kultúra: s **formálnym podriadením** sa štandardom bez širších súvislostí, **alibistická nedospelá kultúra** (niekto rozhodol, my to vykonáme bez zodpovednosti za výsledný efekt) bez odbornosti, otvorenosti, dôvery (preto nás kontrolujú), so stresmi – ale je to pohodlné, netreba rozmýšľať

Škola: sformalizovaná **nepružná štruktúra** so systémom poznatkov, ktoré treba dostať do detí, známokovaním triediaci ľudí podľa **zúžených kritérií** a pracujúca tak, aby to mal preťažený učiteľ **najrýchlejšie** (frontálne, neosobne), riaditeľ **najvýhodnejšie** (max. plné triedy) a vláda **najlacnejšie** (bez investovania do budúcnosti) (€)

Vzdelávanie: **štandardizované - povinné, neslobodné** „cestovanie vo vlaku“, ktoré navrhli druhí, bez ohľadu na potreby/ potenciál, smerovanie nemôžu ovplyvniť žiaci ani učiteľia

Žiak: ako **vyučovaný objekt sa musí podriaďovať** učiteľovi, koľaje dávajú istotu odučenia látky, **rastie konflikt - exklúzia - vylúčenie, vynucovaná** disciplína a prevaha vonkajšieho hodnotenia vedie **k plneniu očakávaní druhých** a **k sebahodnoteniu na základe porovnávania sa s inými**, **VYUČOVANIE ŠTANDARDIZUJE ŽIAKOVU INDIVIDUALITU**

Učiteľ: zaujíma neosobný odstup, zavaluje prácou, kontroluje, obmedzuje, prísne hodnotí

Technológie: závislí v ich zajatí ich používajú **na rozptýlenie a únik pred ťažkosťami**

VÝSLEDOK: absolvent vzdelania/ učiteľ **nevie, čo bude robiť a kde sa zamestná**, nenaplnené potreby EGA mu **bránia** kladne reagovať na potreby druhých, s pocitom neúspechu/ frustrácie

AKO MÔŽEM/E OVPLYVNIŤ ROZHODNUTIA INÝCH V PROSPECH DETÍ?

Vízia: Ľudia rozvíjajú svoj potenciál, angažujú sa pre spoločné dobro, Slovensko prosperuje...

Riešenie: **spojenie a spolupráca etablovaných aktérov/ realizátorov zmeny** s kolektívnym dopadom...

Predpoklad: **komplexná stratégia zmeny s politickou a spoločenskou podporou...**

Poznámka - vysvetlenie: *personalizáciu si uskutočňuje žiak - individualizovaný prístup uskutočňuje učiteľ

Cesta: **PERSONALIZOVANÁ ŠKOLA „OD KORONY“** (s možnosťami pre jednotlivca)

Mentálne jadro/ metafora školy: dopr. prostriedok v navigačnom poli - **možnosť vlastnej cesty pre každého**

→ **ŽIAK/ UČITEĽ „S VOLANTOM V RUKÁCH“**

Dávame rámce a posilňujeme roly aktérov – slobodu a zodpovednosť, aby sme zhodnotili potenciál ľudí

0 1 2 3 4 5

Vedenie: **autonómne/ participatívne/ dialogické/ podelené/ transparentné/ na princípoch**

Zameranie/ fokus: **učenie sa – práca žiaka** (lebo deti sa učia **nielen vtedy**, keď sú vyučované)

Organizačná kultúra: **človek v centre, proaktívna dospelá kultúra** s osobnou zodpovednosťou, úctou, odbornosťou, otvorenosťou, dôverou, **sebaurčením**, osobnými cieľmi, spoluprácou

Škola: **rozvojový ekosystém** prepojený s potrebami a zdrojmi miestnej komunity, v ktorom sú žiak a učiteľ „spolužiakmi“, spolupracuje sa s rodičmi, na začiatku **vyššie investície sa mnohonásobne vrátia (€)**, osobné vzťahy, tím. spolupráca autonómnych

Vzdelávanie: **personalizované* - z dobrej praxe**, s mapou v ruke si žiak spolu s učiteľom **slobodne a dialogicky** vyberajú svoj cieľ a s volantom v ruke si určujú aj cesty k nemu

Žiak: ako **vnútorne zapojený učiaci sa subjekt spolupracuje** s učiteľom, **rastie partnerstvo - darí sa inklúzia**, ako **hlavný realizátor - aktér/ dizajnér/ vlastník svojho vzdelávania** cez sebareflexiu, sebavyjadrenie, sebariadenie a sebaurčenie, osvojuje si **vnútornú disciplínu**, chápe zmysel, smeruje **k autonómnej sebahodnoteniu**, **ŽIAK SI PERSONALIZUJE SVOJE UČENIE SA**, postupne sa stáva schopným samostatného štúdia

Učiteľ: oslobodzuje, zbavuje strachu, neistoty, sprevádza, koučuje, uľahčuje, dáva spätnú väzbu

Technológie: sebariadiaci ich navrhujú a používajú **na dosahovanie svojich snov a cieľov**

VÝSLEDOK: absolvent vzdelania/ učiteľ **už robí to, čo chcel a pracuje tam, kde chcel**, je sústredený na byť prínosom pre druhých, naplnené potreby EGA (vedomie vlastnej hodnoty, kompetencie a sebaúcta) mu **umožňujú** kladne reagovať na potreby druhých

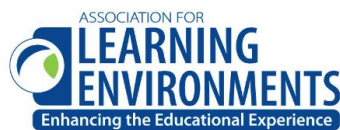
3. STRETNUTIE: Možnosti učenia sa v exteriéroch ponúkajúcich lepšie záruky ochrany zdravia

Cieľ stretnutia: Využitie vonkajších prostredí a areálov školy pre učenie sa detí (90´)

Facilitátor: odborne spôsobilý poradca v oblasti edukácie a dizajnu/ aranžovania učebných prostredí

Téma: Mnohé školy si vytvorili vo svojich areáloch zóny vhodné pre učenie sa detí v kontexte prírody a zdravého prostredia. Možnosti, princípy a pravidlá učenia sa v podmienkach exteriérov prináša práve prístupný materiál jedného zo svetových lídrov v oblasti učebných prostredí vo svete Prakasha Naira.

WHITE PAPER

Outdoor Learning

Leave the Classroom Behind

SPECIAL COVID-19 ISSUE

White Paper for the Association
for Learning Environments

By Prakash Nair, AIA

<https://media.a4le.org/COVID/Outdoor%20Learning.pdf>

4. STRETNUTIE: Od online učenia sa k hybridnému učeniu sa

Cieľ stretnutia: Do ktorej etapy vyučovania by sme chceli prejsť – Učiť sa je na prvom mieste (90')

Materiál je vo fáze prekladu do slovenčiny (26.8.2020 – vyjadrenie p. Marcely Havrilovej)

Slovník v nasledujúcej publikácii:

Online učenie sa (Online Learning) vzťahuje na učenie sa, ktoré je uľahčované výlučne používaním digitálnych nástrojov.

Dištančné učenie sa (Distance Learning) sa deje vtedy, keď učitelia, žiaci a triedy sú oddelení a používajú arzenál prístupov vrátane online prístupu obvyčajne na veľké vzdialenosti.

Učenie sa na diaľku (Remote Learning) sa zaviedlo na opis mimoriadnych opatrení pre presun vyučovania z fyzického prostredia škôl do domácností s online a offline spôsobmi práce.

Zmiešané učenie sa (Blended Learning) zahŕňa zmes tvárou v tvár a digitálnu skúsenosť obvyčajne realizovanú ako časť skúsenosti v prostredí triedy.

Prevrátené učenie sa (Flipped Learning) je pedagogický prístup, ktorý preveracia tradičný spôsob ako učiteľ vedie vyučovanie, namiesto toho odovzdáva zodpovednosť žiakovi. Žiak dostáva materiál a zaoberá sa ním ešte pred vyučovaním v triede prostredníctvom videa/ tutoriálov sprístupnených online.

Hybridné učenie sa (Hybrid Learning) je hybridným (zmiešaným) prístupom, ktorý stavia na úspechu prevráteného, zmiešaného, diaľkového, dištančného a online učenia sa so zámerom vytvoriť skúsenosti zamerané na učiaceho sa, ktoré sú hlboko personalizované, relevantné a angažujúce.

Spracované podľa: Education Reimagined: The Future of Learning – 2020 vydal: Microsoft – UNESCO – New Pedagogies for Deep Learning.

Remote to Hybrid Learning

A POSITION PAPER ON A PARADIGM SHIFT FOR EDUCATION

Education Reimagined:

The Future of Learning

In support of
COVID-19
Global Education Coalition
Launched by UNESCO

New Pedagogies for
Deep Learning[™]
A GLOBAL PARTNERSHIP

<https://edudownloads.azureedge.net/msdownloads/Microsoft-EducationReimagined-Paper.pdf>

kontakt: Ladislav Baranyai, 0903 838 702 laco@skolskynetwork.sk

5. STRETNUTIE: Základné princípy asynchrónneho učenia sa

Cieľ stretnutia: Ako môžeme skvalitniť naše vzdelávanie na diaľku a urobiť ho pre všetkých komfortnejším?

Téma: Naše školy a triedy budú v nasledujúcich mesiacoch v stave možnosti okamžitého prerušenia prezenčného vzdelávania a prechodu na vzdelávanie na diaľku. Stresy z prechodu môžeme odbúrať tým, že si premyslíme a skultivujeme našu prácu v online učebných prostrediach. Možno bude stačiť spoločne sa posúvať týždenne po jednom obrázku alebo jednej dôležitej zásade, prípadne schéme, a našu prácu začneme dvíhať na vyššiu úroveň. Aj keď je prezentácia zameraná na vyššie úrovne vzdelávania, ponúka všeobecné princípy práce v tejto oblasti získané na základe 20-ročných skúseností profesionálov.

Aktivita: Požiadajme niekoľkých odborne spôsobilých kolegov z pedagogického kolektívu školy alebo viacerých škôl, aby si prezreli nasledujúci webinár a s ním spojenú prezentáciu a zvážili jeho relevantnosť z hľadiska možného prínosu v oblasti asynchrónneho vzdelávania. Pravdepodobne ich upútajú ľahko pochopiteľné a rýchlo uplatniteľné/ využiteľné podnety. Avšak netreba podceňovať ani význam ponúknutých štruktúr a schém, s využitím ktorých by bola komunikácia alebo edukačný dizajn pre učiteľov prehľadnejšie a zrozumiteľnejšie.

<https://sislt.missouri.edu/2020/04/need-help-getting-courses-online/>

<https://sislt.missouri.edu/wp-content/uploads/2020/05/MU-2020-Jahnke-Howland-V4.pdf>

ZOOM Webinar

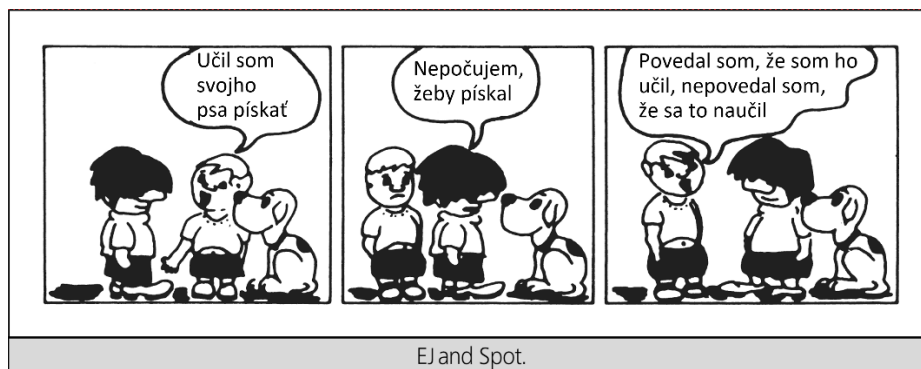
**Teaching Online Courses:
Basic Principles for
Asynchronous Learning**

Dr. Isa Jahnke &
Dr. Jane Howland

April/30, 2020

**SCHOOL OF INFORMATION SCIENCE AND LEARNING
TECHNOLOGIES (SISLT) @ COLLEGE OF EDUCATION**

Hypertextové odkazy v prezentácii sú aktívne a umožňujú vám dostať sa k ďalším relevantným zdrojom presahujúcim aktuálnu tému.

6. STRETNUTIE: Zaved'me si čas hovoriť o našich potrebách a o potrebách detí/ žiakov a odpovedať na ne

7. STRETNUTIE: Premena stavu školy v stave úplnej alebo čiastočnej neschopnosti zlepšovať svoju situáciu

8. STRETNUTIE: Zhodnotenie potenciálu školy v stave úplného alebo čiastočného zmobilizovania